

Motion till riksdagen 2023/24:2399

av Yusuf Aydin (KD)

Bistånd via civilsamhället till utsatta minoriteter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en del av svenskt bistånd bör kanaliseras via kyrkor och andra lokala ideella organisationer i Mellanöstern, för att hjälpa förföljda religiösa och etniska minoriteter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste 20 åren har många religiösa och etniska minoriteter i Mellanöstern fördrivits från sina hem. Exempelvis har den kristna befolkningen i Mellanöstern minskat med närmare 80 % till följd av krig och förtryck under denna period. Det finns dock fortfarande religiösa och etniska minoriteter kvar i regionen, men dessa folkgrupper lever under svåra omständigheter. Dessa minoriteter behöver omvärldens stöd för att överleva i sina ursprungsområden.

Innan USA:s invasion av Irak 2003 bodde många olika etniska och religiösa minoritetsgrupper i landet som exempelvis syrianer, kaldéer, assyrier och armenier. Efter diktatorn Saddam Husseins fall hamnade landet i ett politiskt kaos, där ett flertal väpnade grupperingar inledde konflikter som drabbade många av minoriteterna i landet.

Irak har länge varit ett samhälle i förfall, utan säkerhet och trygghet, och detta har drabbat de etnoreligiösa minoriteterna hårt. Sunni- och shiamuslimer samt kurder gjorde maktanspråk och en sekteristisk maktindelning. Den efterföljande väpnade konflikten mellan shia- och sunniirakier har sedan 2003 förorsakat massflykt av landets religiösa minoriteter. Mitt i denna maktkonflikt har islamistiska grupper med våld fördrivit många minoriteter från sina hem.

År 2014 ockuperade terrorgruppen Islamiska staten (IS) stora delar av Irak och områdena Niniveprovinsen, Mosul liksom jezidiernas område Sinjar. Dessa områden drabbades hårt av islamistisk terror. Med våld fördrevs över 200 000 invånare som tillhör en minoritetsgrupp från staden Mosul och Niniveprovinsen på bara några dagar.

Fördrivningen av minoriteterna i regionen har erkänts som ett folkmord av EU-parlamentet och av många nationella parlament. Många etniska och religiösa minoriteter, som kallar Irak sitt hem, är idag på flykt. De flesta är flyktingar som befinner sig i den kurdiska regionen och vill återvända till sina hem. Även de tusentals irakiska flyktingar som befinner sig i Turkiet, Libanon och Jordanien vill återvända.

Inbördeskriget i Syrien har pågått sedan 2011. Hundratusentals människor har dödats, och miljontals människor är nu på flykt både i Syrien och i angränsande länder. En del av dessa människor har lyckats fly till Europa och Sverige, men de allra flesta är kvar i den krigsdrabbade regionen.

De internationella biståndsorganisationerna har svårt att hjälpa de behövande i Syrien på grund av det svåra säkerhetsläge som råder i landet. Bristen på humanitär hjälp är stor och behoven är omfattande i både Syrien och Irak. Jordbävningen i februari 2023 som drabbade Turkiet och Syrien har försämrat den redan svåra humanitära situationen. Det internationella humanitära stöd som skickas via regeringen i Bagdad och andra organ i Irak kommer inte fram till minoritetsfolkgrupperna i området. Motsvarande situation gäller i Syrien.

Sverige är en stor och generös biståndsgivare, både vad gäller humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. Mycket av biståndet går via olika FN-organisationer, men även till civilsamhället. Trots detta når inte hjälpen alltid fram till de mest utsatta. Därför är det viktigt att se över nya kanaler, så att biståndet når fram till fler behövande.

Ett exempel är via de etablerade kyrkor och lokala organisationer som finns på plats i regionen och som har fungerande hjälpinsatser. De känner till situationen väl och vet var behoven är som allra störst. USA:s biståndsmyndighet (Usaid) och FN:s utvecklingsprogram (UNDP) har tidigare beslutat att öka biståndet till religiösa och etniska minoriteter i Irak för att hjälpa dem att återvända till sina hem som de tvingats fly ifrån. Delar av det biståndet har öronmärkts till trosbaserade och andra hjälporganisationer för att möta behoven hos utsatta etnoreligiösa minoriteter i Niniveprovinsen.

Även Sverige bör kanalisera en del av det svenska biståndet till behövande utsatta minoriteter i regionen via kyrkor och andra lokala ideella organisationer i Mellanöstern, för att fler människor ska få den hjälp de behöver.

Yusuf Aydin (KD)